

Навіки

Літо
було!

Дніпро
Рубанівське

* * *

Якою мірою міряєте... такою і вам відміряно
буде... Бо ніщо вдіяне тобою комусь... не згине...
а повернеться сторицею... як не тобі... то твоїм
потомкам... А вже добро то... чи біда... вирішувати
нам самим...

Yurii Nagulko

2018
Дніпро
Ріванівське

ISBN:

Видавництво "Навіки"

© Василь Пишний

* * *

Як часто нам видиться... видається... що в світі все йде не так... Все нам не до смаку... не по нашому розумінню... І ми збурюємось... гніваємся... Доходить до ненависті... Бо гірко відчувати власну безпорадність... малозначимість і... скруту у кучих можливостях щось змінити в ході навколишнього буття... Але... Ми твердо знаємо... що все не так... Ми розпинаємо гнівними словами усіх... хто не в руслі наших духовних... чи матеріальних інтересів... А при нагоді... готові втопити наших опонентів в ложці води... і топимо... Хто йде не в ту сторону... куди ми йдемо... волає не ті лозунги... які ми волаємо... І це починається... в дитячих забавах... Ще з тих малолітніх часів... коли несправедливість відчувається особливо потужно... а тяга переінакшити все навкруг на наш смак нездоланна... Зазвичай, наш внутрішній спротив направлений не на співчуття... не на важкі тяги розуміння причин руху того складного механізму людського розвитку... Ми сердимось... і спонтанно об'єднуємось в своєму несприйнятті чогось з людьми... чужими для нашого духовного світу... Тільки в цій боротьбі... тільки зараз... і не думаємо про завтра... А воно завжди наспуває... То ти намарно... казав дід, прикладаючи зелено-мутний мідяк до мого підбитого ока... То не варто таких жертв... Бачиш... справедливість... вона різна... Не те щоб різна... а бачиться кожним зі свого плоту... Як війна... питав я... бо грали ми саме в війну... і... як завше... те ігрище привело нас до простої хлопчачої бійки... Як війна... повторив за мною

дід... Одна справа... боронити свій дім... інша... лізти в чужий город... Ти боронив нашу хату... дід уважно вглядався в мої очі... Ні... зітхнув я... Але тобі мерещилось... що твоє діло вірне... а їхнє дурне... А дурним... було затівати бійку без причини... Перш ніж кудись влазити... чоловік повинен добре розкинути своєю головою... що то за справа така... що потребує його зусиль... чи то... навіть... поту... а то й крові... Бо одне... віддати своє життя за щось... і зовсім інше... забрати чуже... А найгірше... коли людина... щоб досягти своїх цілей... замислить якусь підлість... і носить з нею... гріє в своєму серці... і не помічає... що та, ненавистю виплекана, змія потиху множить... і захоплює все... всього чоловіка... Починається гра з власною уявою... мудрість в серці поступається лукавству... хитрості... Потиху чоловік втягує в своє виднокілля ближніх... оманом травить душі товаришів... і не розуміє... що то вже не друзі йому... а поплічники... дід замовкав... і ми довго мовчки сиділи серед зеленого буяння літнього світу... Дід мислив... а я швидко звітрував з голови дитячі образи... і знову біг на луг... Та по часі, те дідове вчення потиху стало проростати в моїм серці... я почав розуміти... що є речі... на які я вплинути напряму не можу... сил не старчить... І, як би я не коцюрбився від гніву... та неправда не в моїй силі... і крім сердечного болю... напад на ті химерні вітряки нічого мені не принесе... Але... як без болю... без пристрасті прийняти війну... чи явну наругу над людьми... Чужої війни не буває... вчив мене дід... якщо ти закриєш очі на чужу біду... то рано чи

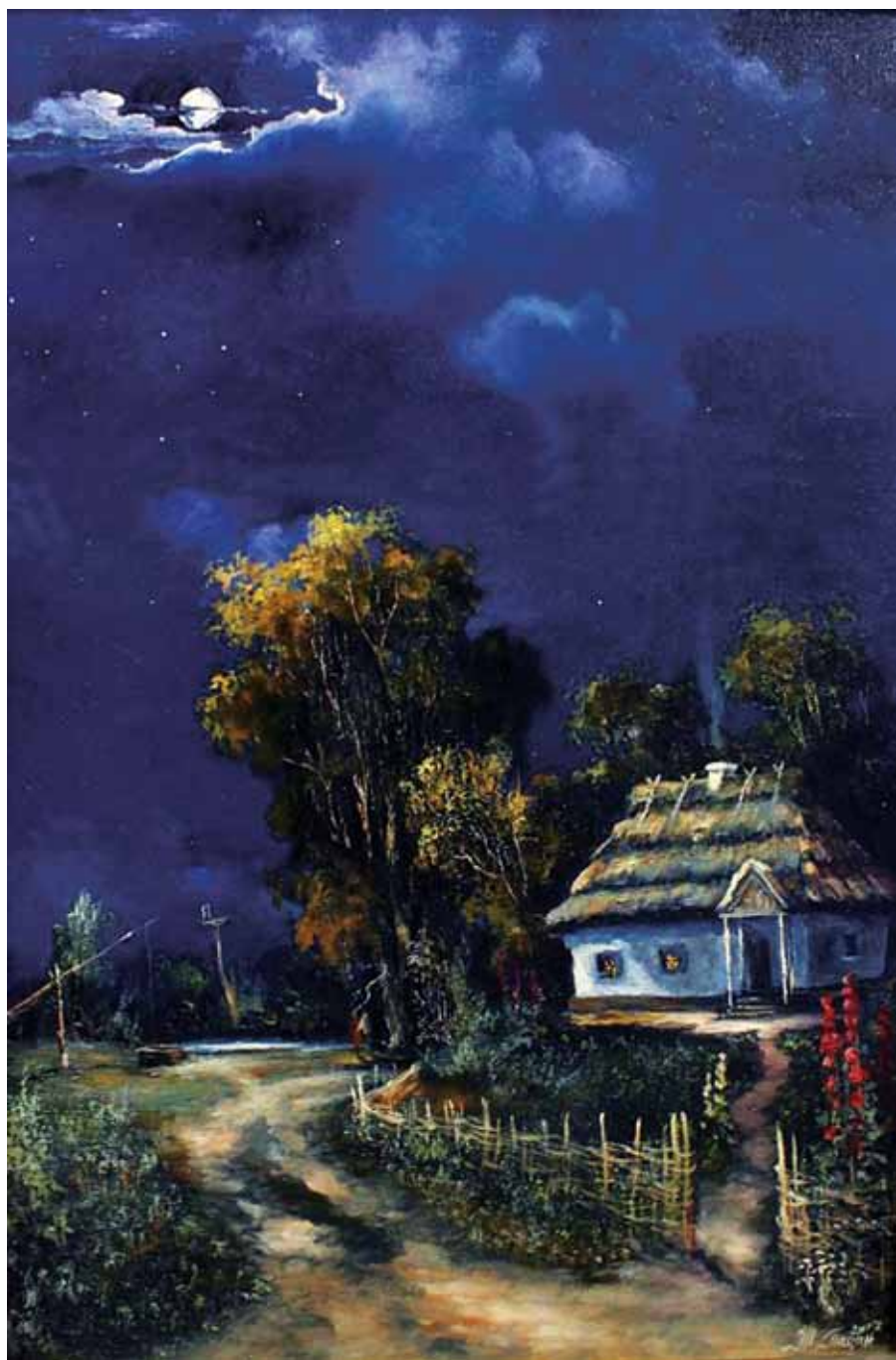
пізно... вона постукає в твої двері... А люди... коли великого зла тобі не роблять... і стидуються своїх слабостей... то, ми всі не без гріха... прощай їм... Бо... як глянути збоку на твоє життя... то яким воно видається подорожньому... страстним... І той подорожній... як і ти... грішить... бо вірить в свою правоту... Велику тяму треба мати... щоб відрізнити правду... від півправди... де все гарно і вірно... а малюсінька крупинка зла за усіма тими любимими словами годна втюпати людину в велику біду... Менш за все довіряй своїм бажанням... Сам живи по справедливості... в усьому тримайся добра... і не чекай дяки... Тоді і прикrostі не буде... Є велике... і є мале...

Гаряче вологе повітря ледь ворухить обліплене ягодою віття... Полуденна спека неспішно заповзає в найглибші, загущені дубняком і грабом, байраки... Посеред битого шляху мліє на осонні чорний волохатий пес... Ліниво смикає уві сні передньою лапою... Синіють далекі пагорби на заході... Вкриваються при самому небокраї бузковою паволокою... А ближче... над яром... смарагдово темніє куций лісок... Наозирці сповзає довгим зміїним хвостом з білих берізок, кудлатих сосен і тонких кленів до самої підосви глиняного охристого урвища... І там припадає до вогкого квітучого зілля розлогими терновими хащами... Над крутояром білють понатикані серед перманентно-зелених садів хатки... будинки... садиби... Снять в спокою сталі води порослих лепехою... рогозом... сусаком ставів... Жебонить серед болота срібляста річечка... Вистелена по берегу купами закущених

верб... Над усією цією красою тріпотять крильми голуби... Стрімко шугають над верхами дерев ластівки... І сторожко споглядає все те в плавному леті під самою хмарою канюк... Літо... Червень...

На креничанських горах... як і скрізь в Україні... цвіте жасмин... Пахучий..... Терпко-солодкий в густому сухому повітрі передвечір'я... Тягуче млосний в розігрітому просторі полудня... Ніжний... Ледве чутний серед барвистих... строкатих пахощів літньої ночі... Майже загублений в невидимій хмаринці духмяних чарів чайних і кущевих троянд... що заплели... оповили, знемагаючий під їхньою квітучою вагою, дубок... В тому дивному феєрверку цвітіння... Серед музики пташиного співу... неочікувано пішли перед настороженим внутрішнім зором кадри-картини споминів... Давніх... Розмитих часом... Бодем... Забутою радістю... Неждано щемних... Обличчя... Очі... Губи, що вимовляють слова... нечутні... давно вмерзлі в кригу десятиліть минульщини... Місячні ночі... Протяжні літні вечори... Юнацька щира довіра до світу... Незаймана впевненість в прийдешньому щасті... Любов... Надії... Очікування чогось незвичайного... Чарівного... Дивного... Що притаїлось за краєм надто короткої літньої ночі... В досвітній сірості світання... В безконеччі, обов'язково довгого, майбутнього життя... І голос... Майже у нашорошене вухо... Ніколи не втрачай надію... І не розчаровуйся в чеканні... Чуєш... Ніколи... Цвіте жасмин...

Yurii Nagulko

* * *

Ніч яка місячна, зоряна, ясная,
Видно, хоч голки збирай.
Вийди, кохана, працю зморена,
Хоч на хвилиночку в гай!

Сядем укупочці тут під калиною,
І над панами я пан!
Глянь, моя рибонько, – срібною хвилею
Стелиться в полі туман.

Став чарівний, ніби променем всипаний,
Чи загадався, чи спить?
Ген на стрункій та високій осичині
Листя пестливо тремтить.

Ти не лякайся, що ніженьки босії
Вмочиш в холодну росу,
Я ж тебе, мила, аж до хатиноньки
Сам на руках однесу.

Ти не лякайся, що змерзнеш, лебедонько,
Тепло – ні вітру, ні хмар,
Я пригорну тебе до свого серденька,
А воно палке, мов жар.

* * *

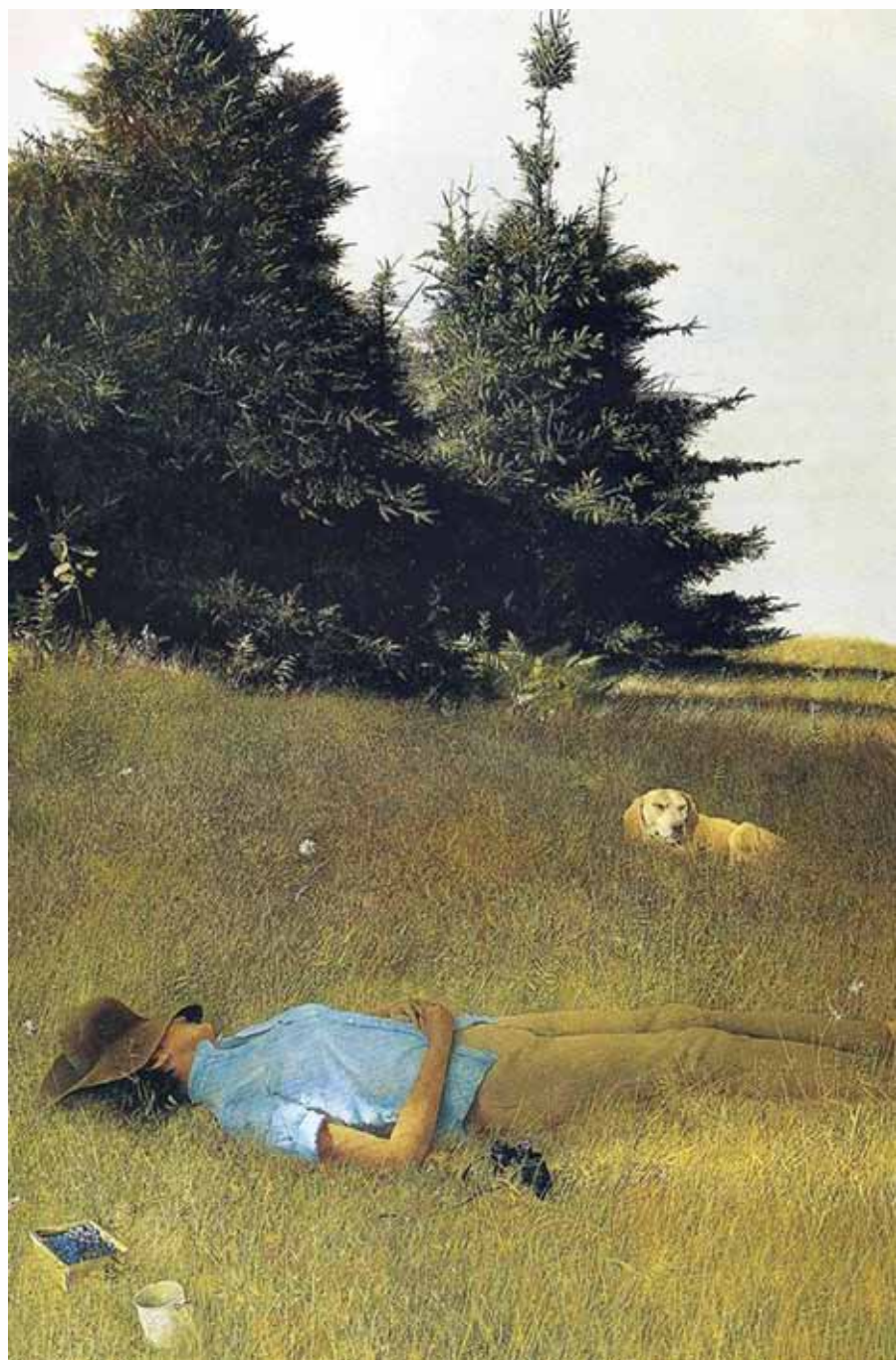
Таке грозове... Таке вологе цьогорічне літо... Буйне в зелені... Щедре у врожаї... Мальовниче в цвітінні... Духмяне в пахощах трав... Феєричне в калейдоскопі небесної вистави, де безупинно змінюються ватаги квітчатих танцюристок в багат шарових спідницях... Що з тамбуринами... і бубнами кружляють у безтямі в шаленому вихорі здичавілого простору тверді... Літо, що красується в довгих... покручених батогх блискавиць... В несамо витому гуркоті грому... В Зливах... В сліпих дощах... Для когось перше... Для когось останнє... Літо, що кохається у предвчній красі нашої древньої землі... Напуває нас хвилинами щастя... Радістю... Приносить на крилах туману сум... І буйним вітром розгонить ті серпанкові присмерки... Світлить небо... Гонить по безкраю зграйки золотокудрих купідонів... Стада рожевих... помаранчевих... сизих... волів... І котить по пругу велетенські, у присмерку, брилі пастухів... що золотяться у промінні згасаючого сонця... І у надвечір'ї... по закінченню марнот... турбот і праці... здуває легким подихом від країв неба хмари... І споглядає, як сідає за обрій сонце... Як лягає на холодний морський простір крапчата стрічка теплого світла... Вечір на морі...

Yurii Nagulko

* * *

Буває, часом сліпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво, –
оці степи, це небо, ці ліси,
усе так гарно, чисто, незрадливо,
усе як є – дорога, явори,
усе моє, все зветься – Україна.
Така краса, висока і нетлінна,
що хоч спинись і з Богом говори.

Ліна Костенко

* * *

Клапті споминів.... Уривки розмов з далекого вже минулого... Яке було... Не важливо, що декілька днів тому... Воно - минуле... І довіку лягло в скриню моєї історії... Мого життя... Там... в тому віртуальному світі... бо всяке дійство, що здійснилось - стає примарою... Тінню... Манівцями... Чимось реальним лише в буквах і словах літопису... Чи в хімічних хитросплетіннях нейронних мрій... Але... Можливо, єдине, чого ми не силимось закопати, сховати від самих себе в глибинах вічного цвинтаря забуття, - щастя... Короткі виплески радості в мутному і сірому повсякденні... Духмяний букет рожевих помислів і надій, що здійснились... Чи нежданні дарунки долі в найскрутніший для нас час смутку і болі... Здавалось би, такі прості речі... Шепіт лісу... Пташиний спів... Барви світанку... Досвітній лет уві сні над квітучим полем... Тихе... ледве чутне слово підтримки, що сакрально діє на цькування юрми... Світ не складний... Він часто жахливо змертвілий у своєму пошуку насолод і успіху... Схожий на провалля... На палаючу лаву, що відрізає нам всі шляхи для втечі в можливий рай... Інколи, в тому вогні журби, ми не бачимо стежок в прийдешнє... В день, що ще не настав... А стежки ті є завжди... Просто, втомилось наше серце...

Сльозить від повсякчасної напруги наше духовне око... І в тому душевному плачу ми розгубились... Здались... Зів'яли... Як важливо в таку лиху для нас годину побачити в тумані злослів'я протягнуту руку допомоги... Почути втішальні слова... Дотик співчуття до нашого опущеного плеча... Ніколи не буде на землі раю... Хіба що... Дещо розтягнуті в просторочасі миті любові... До нас... Чи спокій від споглядання грайливого барвистого світла на морських хвилях... Споглядання заходу сонця... Дивні сплески душевної радості від зависання між днем і ніччю... І відчуття причасності до творення... Співавторство в розбудові безкраю... І найвище... Після множини невдач... Дар любові... Любові, що увійшла в твоє серце... не для тебе... Для світу... У неї дивна властивість... Рости до безкраю від подільності... Від природного роздавання... Людям, що впали... знулились... втратили віру... Хто більше роздає... в того її стає більше... Вона світить душі і змиває смуток з облич... Вона місток через провалля ненависті... злості... зрад... Якщо то любов... На диво ясна голова стає від вечірнього споглядання моря... Хвиль, що м'яко огортають і лижуть твої ноги... напівзасмоктані у вологий пісок кінбурнського берега...

Yurii Nagulko

14 серпня – Медовий Спас

Маковій

Літургія

Освячення меду

Пригощення

* * *

От вже й лаванда квітує... І чорнобривці... І юкка вигнала височенні китиці розкішних суцвіть... З розлогих дерев падають беззвучно в запашні трави соковиті вишні... Сиплються з, покрученої старістю, жерлиці додолу сонячні абрикоси... Хлюпає в глауконітову воду мальовничого ставочка перестигла морва кольору берлінської лазури... Набрякли кривавими краплями на перманентній зелені довгого галуззя порічки... Простір міниться в часі... А час в просторі... І в тому часі-просторі невидимо пишеться... кожним тільки для себе... пергамент людського життя... Що тече, наче ріка... З малопотужного, попервах, фонтанчика прозорії чистоти... стає тендітним струмочком... Далі річечкою в смарагдових берегах з кущиками лози... З першим примісом намулу в кришталевій первородній прозорості... А, по тому... шириться... Вигинається... Рече на порогах... Хлюпає піною під кучері здіблених до небокраю хмар... І затихає... в розлогому руслі сонної долини... Ошатно вбраної в оксамити трав і квітів... З купами кольорових дерев...

Що міняють шляхетні свої строї залежно від пори року... В тихому плині квітує лілеями, лататтям в зморених сонцем затоках... По старицях... В заплавах насичується запахами степу, поля... Вбирає соки землі... зілля... Стає смарагдовою, як пофарбований весною луг... Розбігається рукавами... потічками в гирлі... Перевертається множиною... Різного забарвлення... Десь лінивою в течії... Десь глибокою... Десь міллю з розсипами золотого піску... І впадає в море... Розчиняється... І продовжує жити... В безодні океанів... В підземних ріках, що напувають землю... Живе коріння всякої зелені... В хмарах, що не знають кордонів... Хіба що впруться своєю пухкою легкістю в ланцюги, здіблених до неба, гірських хребтів... Життя... Воно, як ріка... Що може влітку пересохнути в пустині... І зі, встеленого розпеченим камінням річища якої, вітер сіє по спраглій... порепаній землі... лише пилюку і порошок... Чи, як гірський потік талої криги, що вергає в дикому розвої облизані до лиску велетенські валуни... Чи, як стомлена від самих родів, лугівка, що тихцем плине мимо пасовиськ, зелених пагорбів... Криється від сонця в синій тіні верб... Усі ті води... Солодкі... Гіркі... Солоні... струмують в нашому серці... Перемінні від початку... і до скону... До кінця... І, чи здатна напоїти наша сьогоднішня ріка спраглого, чи отруїти необережного... від нас залежить... Бо, яке наше серце... така й ріка витікає з нього в простір-час... У світ...

Yurii Nagulko

Як ми з кумом мед качали

Ми із кумом по сусідству живемо.
Кум говорить: — Давай бджіл заведемо!
Бджоли, — каже, — це ж поезія й краса.
Бджоли творять для здоров'я чудеса.
І тепер у кума бджоли у саду
Без перерви: гу-гу-гу та ду-ду-ду...
Раз я чую пропозицію таку:
— Ходім, куме, накачаємо медку! —
Кум не любить викидати даром слів.

Він у сад мене до вуликів повів.
— Мед качати, — каже, — діло не просте.
Он купив я медогонку ССТ. —
Тягне раму він із вулика — дивлюсь:
Усі бджоли в купу збилися чомусь.

Та гудуть отак сердито: дзум-дзум-дзум...
— Їх обкурювати треба, — каже кум.
— Це я знаю і без тебе, — говорю. —
Ти тримай, а я цигарку закурю.

— Не устиг я потушити свій сірник,
А бджола як тарарахне у язык!
Потім друга — прямо в вухо, третя — в ніс!
Кум схопив на плечі раму і поніс.
Як заклав у медогонку, як крутне!
А на мене ціла хмара як шугне!

Бджоли жалять — кум говорить: — Не лови!
Не твої це, — каже, — бджоли, — не дави!

Не крутись і руками не махай!
Не твої це, — каже, — бджоли, не лякай!
Ти он з ніздрі, — каже, — витягни бджолу,
Бо задавиш там комашечку малу.

Он у тебе між губами дві бджоли —
Ти дивися, щоб живі мені були!
Я — тікати... А за мною — хмари бджіл.
Я додому, та у хату, та під стіл.
Виліз, глянув у люстерко: ну й краса!
Губи стали, як домашня ковбаса.
Щоки пухлі. Не обличчя, а друшляк.
Ніс уліво скособочився й набряк,
Вже звисає аж до нижньої губи.
Вуха витяглись обоє, як гриби.
Ліве око ще поблискує так-сяк,
Там, де праве, тільки гуля, як кулак.

Кум у шибку пальцем стукає: — Привет!
Йди, — гукає, — куштувати свіжий мед!
— Ой, — стогну, — не стукай, куме, не дійду.
Я ж незрячий, десь у яму упаду...

Кум говорить моїй жінці: — Ви, мадам,
Свого мужа не показуйте дівкам.
Він у вас, мов кінозірка Жан Марє!
Тільки, — каже, — хай він носа не дере.
І нехай на все життя запам'ята,
Що бджола — це мед, здоров'я й краса!

Павло Глазовий

19 серпня – Преображення Виноградно – яблучний Спас

Літургія

Освячення плодів Пригощення

* * *

Скінчилась коротка літня ніч... Зиркнув горизонт досвітніми вогнями... І настав день... З потужним летом сизохолодних хмар... З південним вітром... що обдав мою гору ніжним теплом... І приніс звідкілясь від чорноморського безкраю, пахощі, встеленої чебрецем, розігрітої землі... Дух розмореного сонцем степу... Вплив їх, наче стрічку, в косу придніпровського поля... Розстелив мальовничою плахтою по глибоких байраках... по шорсткій крутизні дніпровських схилів... Додавив дрібку пахощів зелених яблук... Стиглих вишень... Малини... Зірвав з вершини сосни сполохану сороку... І поніс легко, наче пух кульбабки, над ліском... Дихаю вітрилом... Таким до болю знайомим вітром від молодості моєї... Дихаю степом і терпким настоєм з нестиглих яблук... груш... агрусу... В тому густому замісі літньої духмяності... тоненькою серпанковою цівкою дотинає мене аромат лаванди... Дихаю степовим трупком... а чомусь думається про гори... Не про ті... на яких стою... Про Карпати... Згадалися люди... Так важко зрозуміти сусіда, з яким ділиш простір лише тином... А то горяни... Вишколені важким буттям, скрутами... Негодою... Природними стихіями... Люди, що, попервах, видались мені засланцями з інших світів... Такі несхожі на тих, кого я знав, стрічав,

бачив... А бачив я багато... Так би й поїхав не дотикнувшись навіть азів тої кольорової... барвистої і строгої, водночас, культури... Але випадок... Як завше випадок... Інколи мовчання дає більше душі... ніж довгі, просякнуті марнославством, диспути... Того вечора, що потиху сповз у вологу гірську ніч... мені видалось щастя відкрити для себе людей з гір... Краєм ока зазирнути в їх сердечні смутки і жадання... Поколисатися на гойдалці їх одвічних споминів... Почути ніким не записані легенди... Вони повірили мені... А я... Їм... Проти мене... біля вогню... сиділи задублені сонцем, вітром і морозами люди з високогірного села... Неспішні в повсякденні... Уквітчані неймовірно казковими шатами старовинних строїв по святах... Вони говорили... Я слухав... Інколи розповідав їм про діда... Про його філософію... Вони схвально хитали головами... І дотинали до мого свою мудрість... А наранок всі мої знайомці нараз стали звично заклопотаними... Але привітність між нами лишилася... То був щасливий випадок... Зарубка для пізнання малого в великому... Порозуміння етносів в етносі... Саме там... серед гірської ночі... я дотнув дідове твердження... Ми різні... а єднає нас в народ прагнення волі... Ми вольні... А вольний горнеться до вольного... Раб же ненавидить і вольного... І раба... Воля степу... І воля гір... А ще... Горянка... Газдиня на прощання подала мені вишиту тайстру з хлібом... бринзою... З салом і зеленню... Щоб не змарнів в дорозі... А молодий газда подав руку... Ми глянули один одному в очі... І обійнялися... Май спомин... май спомин про нас... сказав тихо... Ми були такі молоді...

Yurii Nagulko

* * *

Посвячене яблуко пахне світанком і хлібом.

Так, мов то й не яблуко – плід, що не знає опал.

І ходить Господь між людей

під простісіньким німбом,

І носить медову вощину для всіх, на загал.

У Божих руках бурштинові вгинаються борті,

Поскрипують рамки і мед ще живий, не застиг.

А люди, як завжди, невігласно жадібні й горді,

Бо люди – як люди. Та й Богові як же без них?

По-людськи: то просто -

не тричі б уже відвернувся,

Не сім раз відміряв, прощав би не сім раз по сім.

По-Божому складно. Тому Він лише усміхнувся -

І преобразився. Не вгодиш однаково всім.

Цей світ, як розбурхані в вулику бджоли.

І кожна людина кусюча, що аж не підходить.

Бери ось вощину – солодка така, як ніколи.

Щось є цьогоріч, про що відає тільки Господь,

В землі, у повітрі, у слові, що ходить між люди,

У краплі води і вогні, що за вітром війнув.
Таке щось, чого не було і ніколи не буде.
То молиться жінка і просить спинити війну.
Війна – то та ж кров.

І Господь притулив би кривавник
До зраних тіл і ще більше до зболених душ.
Та – Преображення.

Спокусливий світ, наче звабник,
А в Бога лиш слово.

Він просить: його не поруш.
Бери ось вощину,

в ній мед найсолодший на Спаса,
Земля під ногами свята і дарує плоди.

По ній ходить Бог і ти з неї до часу й без часу,
І зовсім нікуди без Бога із неї не йди.

Бо спасівські яблука пахнуть світанком і хлібом,
А світ спокушає – на те він, напевно, і світ.

Охрещена Русь і землею з простісіньким німбом
Проходить Господь. Проповідує Новий Завіт.

Дзвінка Торохтушко

20 років в Рубанівському!

Ювілеї - річ умовна, але важлива! Блаженні ми вже тому, що нам пощастило жити в Україні у добу докорінних змін, що були виборені, виплекані, вимолені, вистраждані багатьма поколіннями українців.

...1030 років Хрещення Русі-України - акт найважливішого духовного і політичного смислу. Його значення неможливо окремо розділяти на те або на те, бо політика без духовної складової перетворюється на “брудну справу”, а духовне без соціального служіння - у “благочестиву риторичку”, яку апостол Павло назвав “мідною брязкіткою”.

Прийняти християнство на державному рівні у ті далекі часи було те ж саме, що в наш час - підписати “Права людини” (Хельсінські угоди) - тобто визнати загальнолюдські підмури життя і увійти у світову родину держав на рівних.

...75 років тому у козацькому лоцманському селі Широке за часів Другої світової війни народився хлопчик, який ще школярем молився за розвал СССР і якому судилося стати сучасним провідним священиком Василем Пишним (колись старенька схиігуменія Севастьяна при знайомстві запитала у юного Василя: “Великий?”, маючи на увазі свт. Василя Великого, покровителя Василів. “- Ні, Пишний!” - твердо відповів хлопчик Вася. Матушка посміхнулась).

...20 років тому, на Яблучний Спас, повернувшись з Сибіру на рідну Україну, приїхав о. Василь в загадкове, нікому невідоме село Рубанівське. Довго блукали манівцями, шукаючи таке село, питали у перехожих, але ніхто не знав і не чув такої назви. Нарешті, вдалось випитати, що село Рубанівське по-колгоспному називається “Друге” (повністю - “Друге відділення” в “Авангарді”). Ось і знайшли! Пустир на березі ставка, на якому сиротливо стояла церква... Стемняло. Ночувать

довелося на вулиці. Вранці з'явились дві жіночки, відрекомендувались, старенька староста Ксенія Іванівна і помолодша казначей Марина Андріївна. Та й ми вже були давно готові до служби. Разом помолились, освятили три яблука на столику посеред храму. Присіли.

- А у нас грошей ні копійки, - раптом заявила Ксенія Іванівна.

Отець Василь зітхнув і каже:

- Ну, що ж, три роки будем молитися, а там і будуватись почнемо.

Жіночки якось недовірливо подивились на батюшку.

- Та яке там будуватись! - говорить Марина, - зовсім перестали люди в церкву ходити. Кінці з кінцями не можемо звести. Побілувать чи помити піл - і на те грошей нема.

- А через три роки будуть, - відповідає отець Василь.

- Ваші б слова та до Бога! - каже Ксенія...

Разом з о. Василем з Сибіру в Україну приїхав і Володя Дерев'янка. Якраз тоді Україною ширилась чутка, що треба тікати в Сибір тим, хто шукає спасіння. А о. Василь і каже: "Та ви що, ми ж тільки що звідти! Спасіння - в Україні!" Тепер Володя Дерев'янка - мудрий священник отець Володимир, якого люблять всі прихожани.

...Невдовзі в Рубанівському з'явився і Паша Тепін. Тепер і він уже священник - радісний отець Павло, якого теж полюбили прихожани.

...Пройшло 20 років! Ми пам'ятаємо, як все починалося!..

Тепер топонім "Рубанівське" на слуху у багатьох в Україні і за її межами, і став символом Воскресаючої України.

Отак і служим-дружим. Слава Богу! І Божим людям!

З парафіяльних примовок цього року:

- Скажи мені три головних слова.

- **Томос - отець Василь - Рубанівське!**

Саме Храм... Саме сьогодні... Озираючись круг себе... І, пірнаючи в глибини власного серця... Силуєшся збагнути сенси буття... Розгледіти віхи земних путівців... І своє призначення на тих вщент розбитих дорогах світу... Призначення, що накреслене ясно і чітко на мапі твоєї душі... Завше і скрізь є чомусь, наче природний, спротив тому невідворотному... Є вибір власного майбуття шляхом обрання власної дії саме зараз... В цю хвилину... В цій ситуації... Вибір щомиті... В ритмі коливань невидимого метронома історії... Нескінченно... До скону... До зміни однієї реальності на іншу... Яку ми часто заперечуємо власним буттям... Ніби біжимо за власною тінню, наперед знаючи, що наздогнати її нам ніколи не вдасться... Та й навіщо нам власна тінь, коли наша духовна суть нами ще не розгадана... Але ми вперто продовжуємо оманювати себе душевно... Приймаючи грубу реальність докільля, за єдино існуючу сутність кінечності... За якою завше... і ми це знаємо, попри власні заперечення... ховається незнана Вічність... Чи можна торгувати святим... Брати гроші за святиню... І де та невидима грань... що ділить людей на конфесії... Не політична демонстрація приналежності... А грань... Між вірою когось... І моєю вірою... Площини, де ритуал не громадиться над духом і істиною... Пристрасті людини над безпристрасністю Творця... Домінанта повзучості над безкраєм крилатості... Саме Храм... Саме сьогодні... І не де інде... А в серці...

Yurii Nagulko

24 серпня - День Незалежності України

* * *

Побудь, мій Боже, отут, зі мною,
У цьому полі, у розпал бою.
Серед руїни і серед краху
Не дай пізнати глибини страху.

Не дай упасти в зневіру й розпач
І побратимам розбігтись врозтіч.
Побудь, мій Боже, отут, між нами,
Душею батька, сльозою мами,

Сестри любов'ю, брата плечима,
Чеканням милої, її очима.
Побудь, мій Боже, отут, зі мною,
Посеред світу, посеред болю.

Храни від смерті, від кулі вражої.
Будь мені, Боже, вартою, стражею.
Я тіло й душу тобі офірую*.
Побудь, мій Боже, зі мною!
Вірую!»

* офірую - жертвую

Дзвінка Торохтушко

28 серпня – Успіння

* * *

Світ заглядає в моє вікно... Це той світ... що поза мною... але і в мені... Він велетенський... Той світ... І, якимсь чином, та велич втиснулась в моє серце... І вільно, як спіраль кінечного безкраю... а чи постійно односторонні виверти стрічки Мебіуса... наш видимий і неосяжний для фізичного ока всесвіт вільно плаває в безмірі малого згустка плоті... Що попервах видається нашому розуму лише важливим анатомічним органом... з функцією потужного двигуна... А, насправді, - є брамою у вічність... Бо душа безсмертна... Хто наш ближній... спитав апостол... І, через тисячоліття, питаю я... Питаю у людей... Питаю у мудреців, що заповнили мудрими словами неміру паперу... Зшили той папір в неміру книг... Хто наш ближній... І як дорого коштує на марнославних торгах успішності наша душа... В яких одиницях ми годні міряти власну долю... Бо запродана душа віддає право на власну свободу незнайомому лихварю... що найчастіше прикидається нашим другом... і ніколи перед нами не знімає свою личину... Інколи це видається... чи таким чином ми ховаємо самі від себе правду... нам разовою угодою... Але... Один раз продана свобода... насправді, продається довіку... Якщо, навіть, лише для нашого сумління... Той... хто зрадив себе одного разу... зрадив істину... правду... повинен... і буде з тим жити до скону... Буде носити ту незаживну язву на душі до останнього подиху... Покається щиро в сердечних сльозах... Вмиє милостинею душу... Спасе нужденного... Очиститься... Буде прощений в очах людських... А та скалка, гостра, і пекуча, як терновий вінок на чолі...

буде будити його опівночі... На світанні... Ходитиме за ним опівдні... Буде сидіти з ним за святковим столом... Підіймати з ним чарку... Хто мій ближній... Ми вибираємо собі ближнього... Того... Хто... як нам видається... не підіб'є нас на лихе, на те, що не можна змити потом, а лише кров'ю... Хто не стане торгувати нашою совістю... Не відкриє вовкам потайки ворота у вівчарню нашого потаємного, де вівці - наші мрії... бажання... думки... Не стане улесливо обіймати наші плечі... Шептати в наше вухо лукаві одкровення... і потиху підштовхувати нас до краю безодні... За свою вигоду... Чи від страху перед кимось... А трапляється... Інколи, ти можеш по життю не стріти людини... А вона за сотні кілометрів від твого дому поклала душу свою за тебе... і за твоїх дітей... і дітей їхніх дітей... Вчора... Раніше... Чи саме в цю хвилину... І ти ніколи не дізнаєшся про її останні помисли... слова... Ти не будеш знати... кого та людина любила... По кому краялось її велике серце... Ти нічого про неї не будеш знати... Тут... Хто мій ближній...

Yurii Nagulko

Молитва до Божої Матері

Царице Небесна, Господня Мати,
Тобі довелося найбільше страждати:
На смерть віддала Ти єдиного сина.
Подбай же про долю синів України.
Врятуй їх од скверни, од злої напасті.
Не дай їм від кулі ворожої впасти,
Не дай у краях чуженецьких пропасти.
Де дикість народжує помсту й розплату,

Де брат піднімає меча проти брата.
І де їм накажуть також убивати
За пільги високі й солідну зарплату.
Пречиста Маріє, Тебе ми благаєм:
Життя збережи їм для рідного краю.
Ти наша опіка й опора віками.
До Тебе ішли ми з своїми жалями
У днини погожі і ранки невітшні,
Хоч знали, що ми недостатні і грішні,
В Тобі воскресали забуті надії.
Здійсни ж їх і нині, Пречиста Маріє!
...Коли виступали гетьмани з військами,
Твій образ леліав поперед полками.
Здіймав дух завзяття, про вольності мрії,
Що мали звертатись з іменням Марії.
Коли ж потрапляли у люту неволю,
З'являвся Твій образ, мов сяйво у полі,
Давав на повернення втішні надії.
Життя йшло під знаком Святої Марії.
Коли нашу волю загнали в могилу,
Тебе ми забули. Згадали насилу.
І знов, як в минулому, щиро благаєм:
Верни наше серце до рідного краю.
Крізь темінь насильства, крізь морок облуди,
Встають, випрямляються згорблені люди.
І мають на Тебе найбільшу надію,
Заступнице наша, Пречиста Маріє.

29 серпня – Хлібний Спас

Літургія

Освячення хліба

Пригощення

* * *

Довго шукав фото старинної садиби своїх предків на Волині... Запам'ятав її в дитинстві ясно... і знадвору... і двір... і саму хату... сволок... піч... Навіть смак прабабиного борщу з тої печі... в глеку, запечатаному поверху припеченим тістом.. і пироги... і хліб... досьогодні не забулися... бо смакотне все було... Піч... то велике діло... Знав, що є таке фото... І знайшов... У дочки дідового брата Ніли... Діло випадку... Садиба на Волині... хутір Лози... Острівського повіту... а побудована за взірцем Придніпров'я... звідки, власне, заможна частина роду і придибала в західні терени... і осіла... Прапрадід Родіон Нагулка... а до нього його дід і батько... пристали на хмільництво... Мали козацьке здоров'я... силу духу... бо споконвіку були вільні козаки... А ще дев'ять коней... і скотину всіляку... Хміль продавали... в Бельгію... без рекламацій... До совєцького нашествия... Якби хотілось... щоб і мої діти скуштували того борщику від баби Ганни... Але де там... Кануло в віки... Лише пам'ять і залилася в невидимому полі втраченого світу...

Мудрість... талан допитливих... уважних... розумних... Вона приходить з досвідом в різному віці... Але... зазвичай... з сивиною... Це не просто багаж накопичених знань... професіональних навиків... спостережень... Мудрість... насправді... дія... Поведінка в ситуації... як складній... так і простій... Достойна відповідь викликам життя... реакція на провокативну сутність суєтного... Можливо... мудрість... антипод

фарту... Мудрий завше вільний... В своєму серці...
Завше духом... і не обов'язково тілом... Мудрий сам
творить добро... і добру вчить адептів... Мудрому не
потрібна хитрість... Для всякого діла доста мудрості...
Вона важко здобувається... але вірно служить... Інколи
під тиском неолі мудреці не утримувались від зла...
і переставали бути мудрецькими... Мінявся напрямом
дій... знак... і ціль... Мудрець живе для світу... злий
геній... для себе...

Yurii Nagulko

* * *

Вибач, Боже, я трішки злукавив,
Що немов не за себе моливсь...
Я б хотів, щоб у добрій тій справі
Якимсь чином і сам знадобивсь.

Чи хоч краєм, малесеньким краєм –
Та пожити в чудові ті дні
В Україні, коли залунають
Не журні, а веселі пісні.

Та коли вже мені не вталанить
Бути свідком тих ладних годин,
Хай засвідчить те свято України
Мій розумний і лагідний син.

Вийде в поле погожої днини
За село, що з руїн ожива,
Пильнувати священну хвилину,
Коли визріє час на жнива.

Розведе обважніле колосся,
Батьків слід відшука серед нив.
Скаже: “Тату, ти чуєш! Збулося
Все, що ти намовив і наснив!”

Михайло Пишний

1 вересня – День Знань

* * *

Червоне коло... Круг нас коло друзів... чи недругів... Ніби планетарна система... Ніби захист від астероїдів... що так часто вриваються в наше життя... і не завше з добрими намірами... Те коло... список історій з нашого минулого... інколи забутих нами... Але не зниклих в безвісті... Хтось нас боронить... хтось не дає розслабитись... хтось збурює і куйовдить пам'ять... і сам потребує прихистку і доброго слова... Червоне... Колір крові... і ще колір свята... Колір вина і колір вранішнього сонця... Колір наших емоцій... Остання робота спливаючого року... Уже тут, в Афінах, розглядаючись круг себе... якимось нагально... майже зримо відчув ту неймовірну вервечку сполучень людських доль... крізь час і простір... що ятрить нашу пам'ять бодем... радістю... Нагадує нам про безперервність життя... його повноту... Що для України Пінзель... Микола Василь Потоцький... Ніби чужорідні метеорити... з іншою ментальністю... баченням... сприйняттям... І Возницький... І Богуславна... Як той час сплавив людські долі в нову... чи новітню історію... Де діють нові сили... де пишеться нова сторінка... Наш літопис набагато ширший... глибший... ніж нам його втовкмачували імперії... Не вишиванка одноосібно ріднить нас з милими серцю теренами... не пісня... не малювання стін квітами... Замки... Архітектура барокко... військова майстерність... шляхетний стрій... Велич творінь різних майстрів... уроджених тут і тих... що знайшли на наших землях прихисток і полюбили цей народ... стали його частиною... розділили його долю... Генії... Політ... Крила... І вся та симфонія різнопластного творіння завершила злиття різнойменного в ціле... зовсім не монолітне... Але гідне стояти проти зовнішніх... Було лихе... Було добре... Вся та райдуга зрад і доблесті... Було

шляхетство... Були князі... Було козацтво... Старшина... Селянство... Міщанство... Історія наша не куца... не обітнута на прокрустовому ложі чужинських імперій до плачу червоно-чорних вишивок... До низок коралів з дукачами... чи згардами... Червоний її круг одним кінцем чіпляє сиву древність... що нерозгадано допоки таїться в серпанку нашого безпам'ятства... а іншим впирається в мир і війну сьогодення... Правда не в тому... щоб втішитись гарною вигадкою... Правда в тому... щоб пізнати істинну свою історію... Величити величне... І не впадати в старі ілюзії... Правда завше сильно гірчить... Але то добра лампа в лабіринті майбуття...

Yurii Nagulko

* * *

Мені тринадцятий минало.

Я пас ягнята за селом.

Чи то так сонечко сіяло,

Чи так мені чого було?

Мені так любо, любо стало,

Неначе в Бога.....

Уже прокликали до паю,

А я собі у бур'яні

Молюся Богу... І не знаю,

Чого маленькому мені

Тойді так приязно молилось,

Чого так весело було.

Господнє небо, і село,

Ягня, здається, веселилось!

І сонце гріло, не пекло!..

Тарас Шевченко

СВЯТЦІ

15 вересня, субота - Прпп.
Антонія і Феодосія Києво-
Печерських (1073-74)

21 вересня, п'ятниця -
Різдво Богородиці

23 вересня, неділя - Прп.
Павла Послушного, Києво-
Печерського (XIII-XIV)

27 вересня, четвер -
Воздвиження

30 вересня, неділя - Мцц.
Віри, Надії, Любові та
матері їх Софії

Підготували:
священик Володимир Дерев'янка,
священик Павло Тепін,
Ігор Чечель, Григорій Бондаренко,
Володимир Філіпов

Обкладинка:
Костянтин Могилевський
Ілюстрації: Віктор Низовцев,
Andrew Wyeth, William Hammer,
Modestas Malinauskas, Юрій Пацан,
Володимир Паскин та з інтернету
Фото: Володимир Єрмаков

Книга-дарунок

Священик Василь Пишний,
Храм Покрови, с.Рубанівське,
Васильківський р-н., Січеславська обл.,
т. +380675238992,
т. +380502341503
www.naviky.dp.ua naviky@ukr.net
а/с 1847, м. Дніпро,
49027, Україна

Надруковано в типографії "Літограф"

Доброї осені!

